

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljancu:

vse leto 15 K
 3/4 " 10 "
 1/2 " 5 "

Posamične številke: januar 1909. 1 K, februar 1 K, marec 1 K, april 1 K, maj 1 K, junij 1 K, julij 1 K, avgust 1 K, september 1 K, oktober 1 K, november 1 K, december 1 K. "SOČA" ima naslednje izredne pogoje: Ob ličnem "Kazipotu po Goriškem in Gradiščanskem" in dvakrat v letu "Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez".

Naročnina sprejema upravnštvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v "Goriški Tiskarni" A. Gabršček. Na naročila brez doposlavljanja ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po Petič-vrstah: 6 vrst 1-lin. 6 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogolbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

•Vse za narod, svobodo in napredek!• Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnštvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni.

Naročnina in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravnštvu.

PRIMOREC" izhaja neodvisno od "Soča" vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gl. 1:60.

"Soča" in "Primorec" se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Afrič, Gledališka ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški, na Goriščku; Peter Krebelj, Kapacinska ul. 1; Torcaza Leban, tok. Jos. Verdi 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Presel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirenska cesta; Iv. Sardagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Solaka ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Ljubeznosti laških učiteljev do goriških Slovencev.

Na kratko smo že povedali, da je zborovala zveza laških učiteljskih društev na Binkoštni ponedeljek v Gorici. Danes pa se moramo nekoliko podrobneje pobaviti s tem, kar so počeli na zborovanju ljubeznosti laški učitelji.

Zborovanje je bilo nesramno surovo žaljenje goriških Slovencev in pahuskanje proti goriškim Slovincem.

Pričakovati bi bilo na takem shodu kakšnega stvarnega poročila o šoli, o napredku v šoli, o stanju učiteljstva itd., toda nič tega ni bilo, ampak vse zborovanje je obsegalo šovinistične govore, polne zaničevanja Slovencev in hujškanja proti njim.

Glavni žaljivec in hujškač je bil predsednik zveze Mario Pasqualis iz Trsta. Že na magistratu, kjer je pil vermouth, je govoril o slovenski invaziji ter opsoval Slovence z »gente barbara«, za kar je žel pri županu Bombigu in laških goriških caporionih veliko zahvalo. Ta človek je imel referat o učiteljskem vprašanju. Zanimal je, da se otvori v Kopru samo laško učiteljske, slovensko pa premesti, ali ne v Gorico, češ: laške šole naj bodo na laških tleh, slovenske pa na slovenskih; če pa Slovencev manjka središču kulture, je to znamenje, da še niso tako napredovali, da bi si bili vstvarili tako središče. Če pa že hočejo biti z učiteljskim blizu Gorice, naj se zadovoljijo s Solkanom. — Ignorant, kdor trdi, da mi nimamo svojega središča! Naše središče je Gorica. Gorica je glavno mesto slovenskega dela dežele, kakor je Gradišče ob Soči »la capitale del Friuli«.

Tudi če ni mestna uprava v Gorici v slovenskih rokah, je vendar tu naše naravno središče. Pasqualis naj si ogleda Gorico malo bolj natanko, pa bo videl, da je prav lepo središče goriških Slovencev. Slovenec so v Gorici vedno bolj upoštevan faktor, od laške strani; zato pa nas pusti hladne surovo žaljenje Pasqualisovo, da smo »gente barbara«. Pasqualis kot šolnik naj bi si malce bližje pogledal šolske razmere v Gorici, pa bi videl, da polno otrok, laških namreč, ne hodi v šolo ter da je med goriškimi Lahi 9000 analfabetov. To je »gente barbara« v Gorici, signore Pasqualis! Trditev, da stoji Gorica na laških tleh, je že izbita iz glave vsakega razsodnega Laha, ki zna trezno misliti. Gorici so dali Slovenci ime, so bili tu prej nego Lahi, Gorico redijo Slovenci; Gorica stoji na slovenskih tleh! To je pribito in tako jasno, da se o tem ne bomo z nikomur pričali. Kdor trdi nasprotno, s tem ni mogoče pametno govoriti. Ali ste slišal, gospodine Pasqualis?

Če bi imeli ti laški pionirji prosvete resne namene s šolo, potem bi se čisto nič ne protivili premestitvi slovenskega učiteljskega iz Kopra v Gorico, marveč bi rekli, da je taka premestitev edino umestna, ker učiteljske naj stoji pač v kraju, kjer more prinašati dobre sadove. Toda ne, kaj takega ne rečejo, ker v šoli ne vidijo šole, ampak so tako prevzeti hlapčevstva do laških caporionskih bankeroterjev, da upregajo šolo v politiko laške liberalne stranke. Kot taki vidijo v svoji šoli le vzgojevalnico šovinistov, Slovanom jo sicer le morejo, odrekajo; če že to več ne gre, pa naj bo na takem kraju, kjer ne more uspevati tako kakor treba: — Čemu

ta gonja proti premestitvi v Gorico? Ali je laštvo v Gorici že kaj trpelo radi tega, ker je tu gimnazija, kjer je večina slovenskih dijakov; dobra tretjina dijakov na realki je slovenska, slovensko žensko učiteljske je tu — ali je šla pod zlo radi tega »italianita« Gorice? Saj to dijaštvo prav nič ne škoduje Lahom v Gorici, pač pa jim daje zasluzka — in če bi prišlo še nekaj slov. dijakov v naravno središče goriških Slovencev, ali bo res treba potem pokopati Gorico pod slavižmom, kakor je sanjal Mario Pasqualis na Binkoštni ponedeljek v Gorici? Smešni so ti ljudje do skrajnosti! Iz vsega njihovega govorenja pa zija le — smrtno sovraštvo do Slovencev.

Pasqualis je imel svoje srce na jeziku, nekoliko bolj skrivnostno pa je bil dr. Giorgio Pitacco, c. k. gimnazijski profesor v Gorici, sotrudnik najbolj falotskega laškega lista »Corriere Friulano« in predsednik društva laških učiteljev v Gorici. Tudi Pitacco je gonil veliko lajno o vrednosti šole za laštvo, da je treba skrbeti za šolo, ako hočejo Lahi obvarovati svoj jezik ob Soči, ob Trstu in Istri; rekel je, da je prav, da so izbrali Gorico za zborovanje, da se tu približe, da je izdajalec oni, ki misli, da je Gorica vredna sprejemati le slovenske in nemške učne zavode. Potem pa je namignil na kongres »Lege«, ki ima biti prihodnje leto v Gorici. Pitacco je rekel, da sedanje zborovanje je priprava za velik kongres »Lege«, na katerega prihitijo Lahi iz vseh »laških« provinc Avstrije. Sledilo je burno ploskanje.

Torej zaničevanje Slovencev na tem zborovanju, hujškanje proti njim — to je vse šele predpriprava za velik proti Slovencev v Gorici naperjeni kongres »Lege« prihodnje leto! Hotel je ostati skrivnostno pa je govoril vendar jasno, da vidimo že zdaj, kaj nameravajo Lahi v Gorici prihodnje leto s kongresom »Lege«. Hvala, g. dr. Pitacco, da ste to povedali! Kdo pa bo vodil te predpriprave? Morda tudi g. dr. Pitacco? Morda misli tudi kak Lah takrat tepsti Slovence s tisto slovečo palico, s katero je bil v Vidnu tepen osel?

Sklep je ta, da konstatujemo, da se pripravljajo za prihodnje leto ob kongresu »Lege« velika provokacija Slovencev. Naj le pride, mi se ne bojimo. Prav pošteno se pripravimo nanjo!

Dermotiana.

Sinejati se moram, kadar se spomnim, kako so mi oni moji tovariši, ki letajo za dr. Dermoto in se imenujejo »socijalne demokrate«, slikali tega svojega duševnega očeta kot veleuma, ki celo drja Tuma nadkriljuje s svojimi fenomenalnimi zmognostmi: V njegovi duši vlada helenska umerjenost in ravnotežje, ker da si je svest svoje duševne premoči, svojega olimpijstva.

Ta Olimpijec je sicer dobro vedel, da v zadnjih svojih člankih v »Soči« nistem napadal njega, niti njegovih satelitov osebno, marveč sem zagrabil le njegovo kritikasterstvo kot sistem. (On imenuje to upravičeni kritikizem. O tem se že še pomenimo, kadar izide to njegovo predavanje v »Naših zapiskih«). Čutil se je pa vso eno napadenega, kvasil je o »nizkotosti« in branil se je tako, da se je zagnal v moj »šmis« in se pohvalil s tem, da me je nekoč v kavarni »umčil«. To nedolžno ve-

selje mu rad pustim, naj ga ima. Saj Olimpijci morajo kedaj koga pobiti. Ampak dr. Dermota mi v svojih replikah očita strahopetnost in pravi, da sem mu sicer obljubil diskusijo pri svojih predavanjih, pa da sem v odločilnem trenutku zbolel in se tako umaknil neljubi mi diskusiji. Ker hoče dr. D. na vsak način, da se ga bojim, mi očita pobeg. Ali bo to držalo ali ne, bomo še videli. Če si on to domišlja, nimam nič proti temu. Ampak dr. Dermota mi podtika, da sem se poslužil laži, da sem se tako ognil njegovi »kritiki«.

Vzdržim se vsake nadaljne opombe in konstatiram le, da ne more biti dosti vredna duševna premoč onega, ki se hoče neljubega mu nasprotnika iznebiti s takimi sredstvi. **Dr. Dermota laže, ko piše, da sem pred njim izbegnil z ničevno pretvezo, obenem torej podtika laž meni.**

Mene bi bilo tega sram, dasi sem neizkušen in nisem veleum, dasi sem steno-graf in mlad, kakor mi blagovolite predbacivati, in dasi nisem Vaš organiziran sodrug, četudi sem morda bolj socijalni demokrat, kot vsi oni, ki mislijo, da imajo v malem prstu učenost in znanje in gledajo z zaničevanjem na »liberalce«, t. j. vse one, ki brezpogojno ne prisegajo na njihov rudeči prapor in ki si predstavljajo rudeče solnce bodočnosti malo manj krvavo.

Seveda, ako g. dr. Dermota z možko besedo izjavi, da ni on pisec tistih člankov o diskusijah in predavanjih v »Delavskem Listu«, ga prosim v naprej odpustčanja in takoj preklicujem v celoti vsebino današnjega članka, a radoveden sem, če je dr. ju Dermoti mogoče zanikati avtorstvo in s tem tudi ovreči to, kar mu danes očitam.

Vladimir Knaflič.

„Narodno-politično društvo za Cerkljanski okraj“.

»Narodno-politično društvo za Cerkljanski okraj« je bilo ustanovljeno preteklo nedeljo. Vkljub deževju v soboto in nedeljo je došlo v Cerkljo iz vseh občin okraja lepo število samih odličnih zastopnikov, da se je zbralo ob 2. popoldne v gornjih prostorih gostilne g. Makuca okoli 100 mož. Predsednikom ustanovnega zbora je bil izvoljen dotedanji predsednik pripravljalnega odbora g. Tomo Štrukelj, zapisnikarjem pa g. Vlačav Tušar.

Slednji je poročal obširne o delovanju pripravljalnega odbora ter o potrebi društva za ves cerkljanski okraj. Pozdravil je došlega predsednika izvrševalnega odbora stranke in deželnega poslanca g. A. Gabrščka ter prečital že odobrena pravila. Pri nekaterih točkah se je vnela živahna razprava. Končno so bila pravila soglasno sprejeta.

Na predlog g. Viljema Peternela je bil izvoljen ta-le odbor: predsednikom g. Tomo Štrukelj, v odbor pa gg. Andrej Močnik z Bukovega, Jakob Velikonja iz Št. Viškgore, France Klemenčič iz Šebrelj, Josip Plemelj iz Ravni, iz Cerklja pa Vlačav Tušar, Štefan Mavri, Peter Jurman, Vincenc Rojc in Jernej Štravs. — Za namestnike so bili izvoljeni: Jakob Peternelj iz Planine, Peter Jurman iz Čela, — Ivan Čufer iz Jesenice, Ivan Močnik, Gorje. — Za pregledovalce računov: Viljem Peternelj in Anton Jereb.

Za udnino so se določili trije plačilni razredi po 1 K, 60 in 20 v. Veliko članov je takoj plačalo za tekoče leto.

Nato je govoril poslanec Gabršček najprej o važnosti okrajnih političnih društev, ki so postala neobhodno potrebna v sedanji hitro napredujoči dobi najprej ljudstvu v okraju, da ima v svoji sredi organ za dobro domače politično delo, za brambo narodnih, političnih in državljskih pravic nasproti vsem oblastvom, za posredovalca ljudske volje nasproti političnemu vodstvu v središču dežele in nasproti zakonodajnim zastopom. — Taka društva so potrebna pa tudi zaradi tega, da se narodno in politično delo razdeli v celi deželi med vse tiste, ki imajo zanj sposobnosti in dobro voljo. Vse take delavce je treba pritegniti k delu, sicer ostanejo v svojih domačijah kakor lovci brez puške. Doslej se je vse preveč pričakovalo le iz središča dežele. Toda človeški nemogoče je, zmagati iz Gorice ven vse politično in narodno delo. Ako pa nastanejo povsod okrajna politična društva, bo mogoče vodstvu v Gorici imeti vsak čas popolno sliko o političnem delu, o željah in potrebah ljudstva itd., na kar bi sledili enotni nastopi za koristno in potrebno stvar v celi deželi. Torej: delitev dela po sodnih okrajih in nepretrgan stik z vodstvom, — to je naš ideal, kateri moramo doseči! — Delokrog društva je začrtan v pravilih. Katekizem ali vodnik, po katerem je društvu živeti in delati, pa bodi program stranke, ki je izdan in obširno obrazložen v posebni knjižici. Govornik se dotakne ob kratkem najvažnejših točk programa, — na kar preide na sedanji politični položaj v deželi, o katerem je podal točnejšo sliko. — Prišel je do zaključka, da deželni zbor mora biti razpuščen, a na jesen bomo imeli nove volitve. Tu pa bo imelo novo politično društvo v celnem cerkljanskem okraju mnogo težavnega in zelo hvaležnega dela, na katero naj se takoj pripravljajo že zdaj.

Zborovalci so ves čas pazljivo sledili besedam g. poslanca ter ga ob sklepu zahvalili z viliarnimi živio-klici.

Tako je bilo ustanovljeno politično društvo za cerkljanski okraj. Pa drugod? Ali bi ne bilo prav, ako bi imeli svoja društva vsaj okrajji, ki niso z Gorico v neposredni dotiki?

Kakor čujemo, bosta v kratkem ustanovljeni politični društvi tudi za tolimnški in bovški okraj.

DOPISI.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Rihemberga. (Raznoterosti.)

— Svoječasno se je veliko pisalo in govorilo pri nas o zvezi »Štrancar-Pavlica«. — Moža sta si pa vendar vsaj v enem slična, namreč: »Nikdar ju ne najdeš na njiju mestu, ko jih iščeš!« — Tudi sta si menda enaka v tem, da se boji kaplan ob odsotnosti Štrancarjevi v župnijo, tako tudi je prepovedal svoječasnno Pavlica kar kratkim potom svojemu namestniku »brskati« po uradnih aktih občinske pisarne (Saj vendar nima Pavlica slabše vesti!).

Lanska vinska letina je bila pri nas povsem izvanredna. Vina se je pridelalo kot vode, spilo pa še več vkljub Brecljevemu antialkoholizemnemu predavanju na Preserjih. — Smelo lahko trdimo, da se nahaja komaj 1/3 vina v kletah naših vinnogradnikov, nego se je nahajalo ob tem času lanskega leta. Glejmo pa, kako smo si opomogli. Kmet je vino kar dajal za vsaki denar. Malo izkupčijo je porabil za doma-

ča opravila. Za obdelovanje vinogradov mu ni ostalo nič; plačati »boto« mu pa še na misel ni prišlo.

V tem letu se je tudi jako lepo pričelo. Češenj je kot brinja, denarja pa — nič. Vinska letina obeta najboljšo nadé osobito iz razloga, ker so trte po Hrvatski, Ogrski, Štajerski in Nižji Avstrijski glasom poročil požele.

Upajmo torej na boljše bodočnost! Zadnje čase so prihajali k nam vsakovrstni tehniki in izvedenci. Namien jim je bil menda zasesti vse vgodnejše pozicije kakor n. pr.: »Vodopad na Zgornji«, »Veliki Čuk« itd.

Ljudstvo se je radovedno popraševalo, kaj bo? V pomirjenju občinstva bodi pa povedano, da se je za »sedaj opustila misel zidati »babilonski stolp« tem manj graditi steber znanemu mostu do Adrije... dasiravno je prvi pijonir že tu! — Priporočila se našim »veljakom« malo več narodne razsodnosti, ako bi se ta »energischer« »Sovamožerec« še kedaj upal pri kozarcu našega pristnega »vipavca« tako zabavljati na našo narodnost, kakor se je menda to pred kratkim zgodilo v hotelu »Ličen«.

Sicer pa pri nas še veliko »mešejanec«, koje pa, bodisi da niso še dozorele za javnost oziroma da so bolj lokalnega pomena, za sedaj še opustimo, ker ne spada jo v javnost! —

Opazovalec.

Iz komenskega okraja.

Komen, 6. 6. 1909. — Vinska razstava ter poleg nje narodna veselica v Komnu v temnem gozdu »Draga«, morala se je žal odnesti za 13. t. m. Dež v nedeljo zabranjeval je dovršiti dela na licu veselice in danes slabo kaže vreme je provzročilo, da se je vsa slavnost morala odnesti. Upamo, da ne bo nam sreča nemila v nedeljo, 13. t. m. ter z ozirom na to, da se vse izpopolni v še večji meri, pričakujemo obilo vdeležbo v korist »Nar. ljud. knjižnice« in družbe sv. Cirila in Metoda.

Ne najdražje ampak najcenejše so Pekatete, ker se zelo nakuhajo in se jih malo potrebuje!

Domače vesti.

Koncert »Pevskega in glasbenega društva« dne 5. t. m. nas je seznanil s krasnimi skladbami, ki so bile združene v skrbnem sporedu.

Prvo vokalno točko so tvorile Lajevčeve skladbe »Vodica čista« in »Črna lutnja«. V njih zveni sedaj lahka refleksivna, sedaj otožna lirika. Skladbe so jako priključive, a nenavadno težke. Presojevalcu prihaja na misel, da so stavljene bolj za instrumente, kjer se glasovi izvajajo z mehanično sigurnostjo, nego za človeško glasilu, ki take nenavadne kombinacije glasov pravilno izvaja le ob zelo skrbnem vežbanju, ki zahteva tanek čut in sigurno vladanje glasov. Pesmi so tudi precej dolge in ob imenovanih težkočah naporne. In vendar jih je pevski zbor izvedel vseskozi pravilno od početka do konca. Zvenele so pesmi kakor iz orgel, pa ne s kolikor toliko trdim kovinskim glasom, nego iz mehko čutečih grl številnega, dobro pripravljene mešanega zbora, in ko so odzveneli zadnji akordi, je občinstvo pripoznalo lepi uspeh z živahnim odobravanjem.

V Mokranjčevih srbskih narodnih pesmih je pristni narodni duh, ki očara poslušalca koj po prvih taktih. Skladatelj je dobro vedel, da je v tem njih poglavitna moč. Harmoniziral jih je v modernem polifonskem slogu, a pri tem skrbno varoval njih prvotni značaj. V živahni menjavi si sledijo v neizcrpni vrsti laskave melodije šesterih popevk, ki so združene v en šopek. Prehodi med njimi iznenadja poslušalca s svojo originalnostjo. Žal da je eden teh prehodov prehvapil pevce in jih zavedel. Vsled nekoliko prenizke intonacije je bila potem oslABLJENA krepkost in svežost prelepe skladbe. Uspeh zatorej ni bil popoln, dasi se je sicer pesem pela pravilno, s primerno živahnostjo in ob popolnem skladu vseh glasov.

Zadnja in glavna točka pevskega sporeda je bil »Švanda dudak«. Moravska narodna pravljica, polna življenja, psihološko vseskozi lepo utemeljena, prepojena s pestro, bujno domišljijo, z živo dramatsko vrsto prizorov in dogodkov. Občinstvo je pričakovalo z vidno napetostjo izvajanje te nenavadno lepe skladbe.

Razvrstil se je pevski zbor: ugledne gospe in dražestne gospodične ter gospodje vseh stanov, ki vse spaja v složno delo veselje in ljubezen do lepe slovanske pesmi. Za pevskim zborom ki šteje 50 članov se je na gledališkem odru razpostavil vojaški orkester s svojimi godali. Ves pevski in orkestralni zbor je štel nad 80 članov. Amfiteatralno razvrščen je nudil slikovit in impozanten pogled. Ozadje mu je tvorila velika slika skalnatega Triglava (delo prof. Gvajca).

Zborovodja g. Michl je dal znamenje in oglasil se je orkester, posnemaje zvoke Švandovih dud. Kmalu nato zaori veselje zbor gostov v vaški krčmi in začne se razvijati dejanje bujne pravljice med živahnim pevanjem zborov in solistov na podlagi narodnih motivov ob spremljevanju orkestra, ki vmes slika prizore iz prirode na čarobno lep način. Z rastočo pozornostjo je sledilo občinstvo vseskozi pravilnemu izvajanju. Intonacija je bila do zadnjega čista, ritmika in dinamika izborna in efektna.

Skladba se stopnjuje bolj in bolj in doseže višek, ko se vrši rajanje v peklu. To je prizor poln bujne, razposajene veselosti in nebrzdane grozotne strasti. Izvajanje zahteva v svojem hitrem tempu največji napor, skrajno preciznost, mogočen fortissimo.

Vsem tem zahtevam sta bila kos enako zbor kakor orkester, in obema pristaja za izbornu izvajanje neprikrajšana pohvala.

Peklenskemu rajanju sledi v dobrodejnem kontrastu idilski prizor, ki slika z glasbenimi sredstvi probujajoče se jutro. Začenja z rahlim pianissimo in se stopnjuje do krepke igre vseh godal, ki oznanja zmago dnevene svetlobe.

Sedaj se oglaš zopet pevski zbor in dejanje se bliža sklepu. Pravljica konča z resno-šaljivo »moralo«, ki se ponavlja v dvakratnem solu (Marinka in Švanda), v duetu in v skupnem zboru vselej v isti mični melodiji, pa v primerni izpremmbi orkestrovega spremljevanja.

Izvajanje je bilo do zadnjega izbornu, občinstvo je bilo vzhicheno in se je zahvalilo z burnim ploskanjem.

Med solisti se je odlikoval z mehkim, milim tenorjem g. V. Črnko (Švanda). Prednašal je vseskozi v smislu skladbe s primernimi barvami čustvovanja. Le tiste polne čistosti in krepkosti ni imel takrat njegov glas, ki smo jo drugokrat občudovali. To pa zato ne, ker je g. Črnko že nekaj časa omajanega zdravja, in je njegovo sodelovanje pri koncertu zanj bila velika žrtev, ki zahteva posebno, zahvalno priznanje. — Nekoliko manjšo, pa pristržno lepo ulogo je imela gđica K. L. Hrovatova (Marinka). Njen dični, mehki, vrlo šolani sveži sopran je kakor vselej očaral občinstvo. Brez afektacije je v resničnem čustvu prednašala svojo ulogo. Le tenkoumen veščak, ki pozna polno vrtilino glasu gđice Hrovatinove, je morda opazil, da to pot leži rahla senca trenutnega nerazpoloženja na njem. — Izbornu je izvršil svojo ulogo g. J. a k s e (»tujec«). Njegov mogočni bas je obvladal skladateljeve zahteve v vseh legah s primerno dinamikom. — Zborov bariton, g. R. L e v p u š č e k pa inia ono prijetno mehko, da je vrlo dobro pogodil tisto šaljivo nagajivost, ki naj se izrazi ob pogledu na spečega Švanda. — Ves zbor je izvršil svojo težko in naporno ulogo od početka do konca primerno in je uveljavil vse svoje vrline. Občinstvo naj ne pozabi, da je treba skrbnega, zamudnega vežbanja pod radovoljnim jarmom stroge discipline, dokler se doseže tako lep vsestranski uspeh. Bistveno je k temu pripomogel še posebej dični ženski zbor, ki je sodeloval z iskreno unemo in toplim umevanjem.

Zborovodja g. J. Michl je imel to pot priliko, da je svoje dosedanje mojstreske uspehe zdatno pomnožil. Vse točke sobotnega koncerta so zahtevale odličnih dirigentskih sposobnostij, zlasti pa glavna točka Švanda dudak. Ni nam treba po-

sebej poudarjati, da je g. Michl odolel vsem zahtevam v polni meri. Vodil je z zavestno sigurnostjo, znal je s pravilno ritmiko, s primernim tempom in krepko valujočo dinamiko vdihniti dušo in čustvo vanje pevskim in instrumentalnim glasovom. Čestitamo tu pa tudi trudaljubnemu in skrbnemu g. predsedniku prof. S e i d l u na lepem vspehu koncerta.

S polnim zadovoljstvom in neprikritim veseljem moremo govoriti to pot tudi o vojaškem orkestru. Tudi njegovo izvajanje je bilo vseskozi na umetniškem višku. Orkester je samostojno izvrševal dve točki sporeda in sicer pod osebnim vodstvom kapelnika, g. H u n g e r - j a. Polna neomejena pohvala je edina primerna sodba o izvajanju ouverture k Wagnerjevi operi Rienzi. Griegova suita Peer Gint je izvala občudovanje. Tako fino izveden pianissimo zmoro le vrlo šolan orkester pod mojsterskim vodstvom. — Dosledno izbornu je bilo spremljanje orkestrovo pri Švandu dudaku. Vse je bilo na višini in se ustreza stroгим zahtevam. Glasba se v Š. d. stopnjuje od najrahlejšega pianissimo do krepkega fortissimo in valuje v obilnih izpremmbah tempa in ritmike — pa vse se je strinjalo v lepo skladnih vtiških: Bili so časi, ko vojaški orkester daleko ni dosegal sedanje višine.

Lepa, precej številna družba se je bila zbrala v dvorani Trg. doma, da uživa umetniške darove, ki jej jih je pripravilo Pevsko in gl. društvo. Zasedla je sijajno razsvetljene prostore v parterju in na galeriji — toda tak krasen spored bi bil zasluzil, da bi se bilo občinstvo odzvalo vabilu dosti številnejše. Ako bi Italijani ali Nemci utegnili nuditi svojim rojakom tako odličen koncert — prepričani smo da bi bili prostori polni do zadnjega kotička. Izmed n a š i h ljudi pa je, žal, ostala precejšnja množina — hladna in se je raje zabavala pri vsakdanjostih. Tisti pa, ki so prišli, so se naslajali ob izvanrednem uživanju in še dolgo jim bodo zveneli v spominu razni laskavi akordi tega večera.

Pevsko in glasbeno društvo pa sme imeti zavest, da vrši svojo umetniško nalogo dosledno in z resnim umevanjem. Uspeh sobotnega koncerta mu bodi spodbuda, da napreduje na dosednji poti. Treba je le časa, in bolj in bolj se bo krčilo število tistih, ki imajo za njegove cilje sedaj še le trdo, zakrknjeno srce.

Navzoč je bil pri koncertu »Pevskega in glasb. društva« tudi ravnatelj »Glasbene Matice« v Ljubljani, gospod Hubad, ki se je izrazil o koncertu prav laskavo ter pohvalil zlasti ženski zbor.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je daroval gosp. učitelj Josip Toroš v Gorici K 2'40. Hvala!

Za moško podružnico družbe sv. C. in M. v Gorici je nabrala po koncertu v soboto »pri Jelenu gospodična Ema Fonova 72 K, in sicer na iniciativo podružničnega predsednika. Pozneje je izročil predsednik blagajniku še 4 K v isti namen nabrane. Hvala darovateljem!

Gregorčič — Tuma. — Kakor sta se ti dve imeni pred leti izključevali, tako daleč, da Gregorčič ni hotel niti sedeti več za isto mizo z dr. Tumo, tako se ta dva možaka podpirata danes v ostudni gonji zoper vse, kar je naprednega. — Tuma je v »Delavskem listu« obljajl že vse naprednjake prav po Gregorčičevem receptu, — a kedar Tuma kaj prav lopovskega začvili v »D. l.«, takoj hlastne po mastnem ocvirku Gregorčičeva »Gorica«.

S »pismom iz Gorice« v Tuma-Dermotovem lističu ni moglo biti drugače. Tako malo prostora ima »Gorica« na razpolago, a ponatisnila je skoro ves članek iz »D. l.«. Takoj pa je vzela v zaščito — »D. l.« pred »glavnim sršenom« Gabrščekom, češ, da je napisal v odgovor nekaj psolvk, a stvarno ni odgovoril niti na eno očitjanje. — In vendar vedo naši čitatelji, da smo bili v odgovoru sicer rezki, ali v stvarnem pogledu smo odgovorili popolnoma zadosti. Seveda se nočemo spuščati na tisto stran polemike, do katere nimamo nikake pravice. — Saj ni res, kar čeburnja »Gorica«, da bi bila Gabrščekova moralna dolžnost (!!), dajati v »Soci« pojasnila, kako se je pokrtil deficit konsorcija. To je pač zasebna konsorcijska zadeva, ki ne spada v javnost. Člani »T. o. z.« pa itak imajo priliko, da se dajo poučiti o teh rečeh, ako koga zanimajo. — Ta bi

bila lepa, da bi vlačili po časopisih račune zasebnikov na zlobno sikanje vsakega ialota!! Konsorcij je bil sestavljen z najboljšimi nameni. Ako mora plačati drago šolo, pač ne more zaslužiti, da se obregajo vanj zlobneži, ki ne delajo v Gorici drugega nego zdradbo in sovraštvo ter slovenski stvari povsod le škodujejo. Pustite torej konsorcij pri miru, naj vredi svoje zadeve, kakor zna in more! Naj se oglasi tisti, ki bi moral kaj plačati zanj!

»Gorica« je često zjavkala, kako da se le b r a n i, kedar je najpoprej nesramno izzivala, pa jih je dobila pošteno po brbljavih željustih. Tako bo gotovo danes tudi! Vprašamo: Ali ni bila »Gorica« moralna dolžnost, odgovoriti svoječasno na naša vprašanja: Kam je šlo v 10 letih čez 600.000 K Montovega denarja? — Kako je bilo mogoče, da je iz tega zavoda izginilo 100.000 K, ki so se po smrti le slučajno mogle kriti iz neke police? Druga vprašanja še opustimo. »Gorica« je le enkrat odgovorila, a ko smo jo lopnili po ustih in jej dokazali, da je le zavijala, je lepo utilmila in molči dosledno kot grob! In »Mont« je d u h o v s k i zavod, je splošen, edin p u p i l a r e n zavod v deželi, a »Gorica« je bila dolžna, dati odgovor, pa — molči. Zato pa bevska zopet proti »T. o. z.«, ki prav nič ne briga ne »Gorice« ne »D. l.« — Samo lopovska škodoželjnost jih družji! Objemajte se, ostude!

Štrajk v predilnici in barvarnici v Ajdovščini. — Iz Ajdovščine nam poročajo, da je nastal v tamkajšnji predilnici in barvarnici štrajk. Že lani je podružnica N. D. O. v zvezi s tržaško centralo predložila upravnemu svetu spomenico, v kateri se zahteva izboljšanje razmer delavstva, ali upravni svet se je izgovarjal na bojkot avstrijskega blaga v Turčiji. Razmere pa so se predručile; Švicar Avgust Ganz pa postopa z delavci skrajno surovo ter jih zbirja celo z »windische Hunde« in jih tudi tepe, zato se je dal ravnatelju Amann ultimatum prošli teden. Zahteva se izpolnitev stavljenih zahtev v spomenici lani ter odstranitev surovega Nemca Ganz in nadmojstra Avgusta Kovač; zahteva se ob enem vsprejetje dveh delavcev-tovarišev, ki sta bila odslovljena le radi tega, ker sta člana, odnosno je eden odbornik N. D. O. Do 6. t. m. ob 11. dop. ni bilo nobenega odgovora; zato je bil pop. ob 5. shod v Bratinovi dvorani. Govorili so predsednik podružnice Rajer ter dr. Mandič in Skalak iz Trsta. Delavci so soglasno sklenili štrajk. Deputacija N. D. O. s prvim zastopnikom dr. Brnčičem je šla k ravnatelju naznaniti sklep, za deputacijo je šla dolga vrsta delavcev in delavk. Dospel je ob 6. zvečer iz Gorice komisar dr. Mosettig z orožniki. Včeraj zjutraj so se zbrali delavci na Bratinovem dvorišču, govoril je Skalak, nato je bil obhod, popolnoma miren in dostojen. Prebivalstvo simpatizuje z delavci. Odposlanec N. D. O. iz Trsta ostane za časa štrajka v Ajdovščini. Štrajk je izvrstno organiziran. — Švicar Ganz je bil kaznovan v globu pred sodnijo v Ajdovščini, ker je vrgel delavca Simoniča ob tla in mu strgal obleko. Razmere za delavce so bile postale neznosne, izkoriščanje in delo po celih 12 ur preveliko, zato je nastal štrajk. Želimo, da zna ga pravica ter se ugodi zahtevam delavcev. —

Porotne razprave. — Na zatožni klopi je sedel včeraj 25-letni Josip Berce iz Dornberga, obtožen goljufije. Ta Berce je dal napraviti posestno polo Franceta Brceta iz Saksidov v dornberški občini ter šel s tem dokumentom k laškemu demarnemu zavodu »Cooperativa« v Gorici da bi dobil 600 K posojila. Uradnik mu je rekel, da naj se vrne čez nekaj dnij. Ker se je zdelo zavodu vse v redu in ko je Berce menico podpisal pri notarju Pascoletto, je dobil znesek 600 K. Ker se mu je to tako lepo posrečilo, je šel čez čas še enkrat k »Cooperativi« ter prosil zopet posojila 600 K. Tudi te je dobil. Nato pa se je sleparik kmalu razkrila in Berce je bil aretiran v Štajerski. Svojo krivdo deloma priznava. Pri njem so bili našli le še nekaj kron, drugo je baje zapravil, kakor je rekel. Z neko svojo ljubico v Trstu, kjer je popredelal. Proti Bercetu se je imela vršiti razprava že lani, pa se je delal slaboumnega. Zdravniški izvedenci pa so izrekli, da je normalen ter odgovoren za storjeno dejanje. Berce je bil obsojen na 1 leto in 3 mesecev v težko ječo. Njegov oče, bivš

zavarovalni agent, je zaprt v Gradišcu, ker je bil lani pred tukajšjo poroto obsojen na 2-letni v ječo radi požiga.

Popravek. — V današnjem uvodnem članku se čita, da je v Gorici med Lahi 9000 analfabetov. Ne 9000, ampak 6000 jih je. Pa tudi to je strašno število!

Čenjenemu učiteljstvu tolminskega okraja. — Pretekli teden so se razposlale pesmi za Volaričevo slavnost dne 30. septembra. Pesmi so sledeče: Gospodov dan, Slovan na dan, Pogovor z domom in Ne zveni mi. Ako bi bil še kedo, da jih ni dobil, naj naznani nemudoma veseljenemu odseku v Kobaridu ter pove, kateri glas poje. Učiteljstvo tol. okraja je razkropljeno in nima železničnih zvez, da bi se zamoglo sniti večkrat, zato bo zamoglo imeti samo par skupnih poskušanj. Da pa pridejo do pevskega zbora, naprošeno je, da se začne nemudoma dobro in resno vaditi samo. Kedor ni sam sposoben in nima glasbenega instrumenta, naj se potruži k najbližjemu sposobnemu kolegu. Posebno naj skrbe voditelji, oziroma pevovalci v glavnih krajih, da se bo učiteljstvo v svoji najbližji okolici dobro vadilo. V ta namen naj se dogovore ter pridejo vsaj dvakrat v tednu k skupni vaji. Vsaj dvakrat v mesecu juniju naj pride pa vse učiteljstvo posameznih sodnijskih okrajev v središče k pevskim vajam učiteljstva celnega sodnijskega okraja. Dneve naj določi in objavi glede na tamošnje krajevne razmere učiteljstvo (ozir. pevovalci) samo. Dne 30. t. m. popoldne, t. j. na dan učiteljske konference bo prva skupna pevska poskušnja. Toplo priporočamo torej cenj. učiteljstvu, da se začne nemudoma resno učiti. Vsaka malomarnost in brezbriznost bi bila graje vredna. Le na ta način pridejo v naših krajevnih razmerah do smotra, drugače ostanemo v zadnjem trenutku brez pevskega zbora, ali pa bi lahko napravili blamažo pred občinstvom. To bi pa gotovo ne bilo v čast ne tolminskemu učiteljstvu, ne Volaričevemu imenu. Odsek za Volaričevo slavnost.

Čenjenemu učiteljstvu kobariškega okraja. — Skupna pevska vaja učiteljstva kobariškega okraja bo na tržni dan dne 14. t. m. in dne 21. t. m. (Sv. Alojzij) ob 1. popoldne v šolskem poslopju. Cenj. učiteljstvo je naprošeno, da se vdeleži teh vaj prav gotovo in polnoštevilno. — Odsek za Volaričevo slavnost.

Zakaj? — Neki slovenski krčmar na Stolnem trgu v Gorici je kar čez noč izpremenil slovenskega »Miho« na svoji tabli v laškega »Michele«. Najlepše pri vsem tem je pa dejstvo, da Michele ne zna prav nič laškega!

Detomor. — V potočku v Tolminskem Lomu so našli te dni mrtvo dete. Očividno detomor. Prijeli so dve ženski; eno so že izpustili.

Lovsko in strelno društvo za Goriško objavlja, da se vrše v četrtek dne 10. t. m. popoldne strelske vaje v Št. Mavru na leteče plošče, dne 13. t. m. (nedelja) od 8. ure zjutraj do pol dne pa vaje z vojaškimi puškami na vojaškem strelišču v Panovcu. Člani se vabijo vzeti s seboj društvene izkaznice, ker služijo te kot legitimacija za vstop v Panovec.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici priredi izlet na 13. t. m. Odhod ob 2 uri pop. izpred gostilne Molar k veselici, katre priredi »Kmečko opekarno društvo v Bukovici. Rednik g. Alojzij Slamič. Gospodje člani so uljudno naprošeni, da se istega v obilnem številu udeležijo.

Odbor.

Kolesarsko društvo »Vrtojba« v Vrtojbi priredi v nedeljo popoldanski izlet k veselici v Bukovico. Odhod iz društvenih prostorov ob 2 uri. Rednik Alojzij Zavadlav. Pot iz Dol. Vrtojbe skozi Gor. Vrtojbo, Šempeter, Volčjodrago v Bukovico. Kolesarji, pridite vsi! Zdravo! Odbor.

Dovoljenje za prosti voh v Italijo je že dospelo. Kdor hoče imeti legitimacijo, naj se obrne na društvenega tajnika.

Kolesarsko društvo »Miren« v Mirnu priredi 13. t. m. izlet v Bukovico.

Ker je v četrtek praznik, izide prih. številka v soboto 12. t. m.

Važno. — Opozarjamo na današnji oglaševalec Samuel Heckscher senar. v Hamburgu.

Listnica. Og. dopisnikom: Prihodnjič.

Sokolski vestnik.

Izlet goriškega »Sokola«. — V nedeljo dne 13. t. m. napravi »Sokol« pešizlet k veselici »Kmečkega opekarskega društva« v Bukovico, kjer nastopi tudi ena vrsta telovadcev na orodju. — Zbirališče v društveni telovadnici; odhod točno ob 2 $\frac{1}{2}$ u. dohod v mesto ob 9 $\frac{1}{4}$ z državno železnico. — Opozarjamo brate, da pridejo točno ob napovedani uri na skupno zbirališče, ker ni dovoljeno vstopati med pohodni v vrsto.

Zveza narodnih društev.

Odbor »Zveze narodnih društev«. — V zadnji odborovi seji se je konstituiral »Zvezin« odbor kakor sledi: predsednik dr. Din ko Puc; podpredsednik Franc Kocijančič; tajnik Damir Feigel; blagajnik Klanjšček Josip (Pevma); gospodar Kuzmin Josip (Št. Andrež); pevovodja Emil Komel.

Kmečko-opekarsko društvo v Bukovici priredi v nedeljo, dne 13. t. m. svojo prvo veselico. — Pri veselici sodelujejo razna pevska in telovadna društva. Korporativno se udeleže veselice 3 kolesarska društva. Sodeč po vspredu, ki ga objavimo v »Primorcu« in sobotni »Soči«, bo veselica jako lepa. — Opozarjamo občinstvo, da še iste udeleži polnoštevilno.

Iz Gor. Vrtojbe. — Preteklo nedeljo, 31. maja t. l., je bilo priredilo naše bralno in pevsko društvo »Napredek« svojo vsakoletno običajno veselico, katera je v vsakem pogledu lepo vspela.

Vse točke vspredu so se izvajale povsem dobro.

Peli sta se pesmi: »Ujetega ptiča tožba« ter »Raža i djeva« z vso natančnostjo. Sicer pa smo tudi to pričakovali; kajti znano je, da je tukajšnji mešan zbor eden najboljših v goriški okolici. Kdor je prisustvoval izvajanju posameznih točk, se je lahko prepričal o resničnosti te trditve. Čast toraj gosp. nadučitelju pevovodji ter njega vrlenu pevskemu zboru!

Pri deklamaciji: »Naš narodni dom«, katero je kaj lepo predavala gosp. čna R. Černe, se je bila izpostavila v pogled velika 3,5x2,5 m obsegajoča Sim. Gregorčičeva slika, katero je precej dobro narisal gosp. Emil Zorn, učitelj v Podgori. Ta mladi umetnik nam je s to sliko pokazal, da smemo še marsikaj pričakovati od njega na risarskem polju.

Posebno pozornost pa je vzbudila vprizoritev, tridejanske veselo-igre: »Sladkosti rodbinskega življenja«, katero so bili vprizorili početkom letošnje pomladi vrli ljubljanski gledališki igralci v Gorici v Trgovskem Domu.

Ljudstvo je vedno bolj sililo naprej proti igralcem ter si hotelo prisvojiti vsako njihovo kretanje slišati vsako njihovo besedo. Predstavljalci so bili od časa do časa odlikovani z burnim odobravanjem. Pa tudi opravljeni so bili strogo tako, kakor zahtevajo predpisi igre. Njihova oprava se je cenila na več sto kron, in vso to opravo jim je drage volje posodila neka bogata Tržačanka, ki biva tu na letovišču. Hvala ji za to!

Res, da so gospoda diletantje vporabili mnogo truda in časa za vprizoritev te težke gledališke predstave, toda naj si bodo v svesti, da jih čislamo ter jih vrosimo, naj ne puste v nemar tolike požrtvovalnosti, ampak naj gledajo, da se nam še kje predstavijo z omenjeno igro.

Častitati je takemu vaškemu občinstvu, ki ima v svoji sredi tako vrle moči, da si upajo sami prirediti tako veselico! — Le žal, da je bila udeležba premajhna.

Pevsko in bralno društvo »Naš prapor« v Pevni je radi slabega vremena odneslo svojo veselico na prihodnjo nedeljo —

Kolesarsko društvo »Gorica« naznanja, da se vdeležijo v nedeljo dne 13. t. m. v Bukovici vršče se veselice.

Odbor

Trgovske, obrtne in gospodarske vesti.

Tečaj za krojače v Kanalu. — Že naznanjeni tečaj za krojače v Kanalu se otvori v ponedeljek, dne 14. junija t. l. ob 4 pop.

Klerikalno zadruženstvo na Slovenskem. — Klerikalna zadruga zveza v Ljubljani je štela koncem leta 1908 516 zadrug; ako odštejemo zadruga, ki se priključijo novoustanovljeni isterski zvezi in zadruga v Dalmaciji, utegne biti klerikalnih zadrug na Slovenskem, ki so večjanje ne prit ej zvezi, kakih 380, morda več, morda manj. Med temi je 1. 1908 ustanovljenih na Kranjskem 40, na Štajerskem 31, večinoma same rajfajznovke. Odstopilo je 1. 1908 17 zadrug, deloma radi likvidacije, deloma vsled prestopa k »Zvezi slov. zadrug«. Denarni promet je znašal lani 93 mil. kron, čisti dobiček 41 tisoč kron. — Klerikalna zadruga zveza na Goriškem je štela lani 58 zadrug. — Tem nasproti stoji na Slovenskem okrog 270 neklerikalnih zadrug, katere pa po svojem premoženju, denarnem prometu in solidnosti poslovanja daleč presegajo klerikalne.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani. Sprejme se:

4 knjigovodje, 2 poslovodja, 3 kontoristi, 11 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki špeceriske stroke, 9 pomočnikov manufakturne stroke, 1 pomočnik galanterijske stroke, 1 blagajničarka, 11 prodajalk, 3 učence, 1 učenka.

Službe išče:

3 knjigovodje, 2 kontorista, 1 poslovodja, 1 potnik, 28 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki špeceriske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 7 kontoristinj, 6 blagajničark, 13 prodajalk.

Posredovalnica posluje za delodajalca in člane popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Pred zajutrkom 1 kozarec vode iz »Tempelovega« vreleca pospešuje tek in prebavljanje ter žene na vodo. »Styria-vrelec« ima enake lastnosti, a močnejši učinek.

Zalogi pri Ant. Jeretiču in A. Seppenhoferju v Gorici.

Politični pregled.

K položaju. — Poročali smo v soboto da je bila nujnost Šustršičevega predloga v poslanski zbornici gledé agrarne banke v Bosni sprejeta soglasno, predlog posl. Kaline pa ni dobil $\frac{2}{3}$ večine. Ta slednji predlog je obsegal neodobravanje postopanja vlade gledé banke, da je zanemarila svojo dolžnost ter ni sposobna čuvati koristi naše državne polovice. Opozicija je hotela da se ne vsak dovrši že v petek podrobna debata o Šust. predlogu. Ko je hotel predsednik pretrgati razpravo, je predlagal posl. Čeh nadaljevanje. Predlog je bil sprejet z 221 glasovom proti 200. Ako bi se nadaljevalo, bi Šust. resolucije dobile večino tudi v podrobni razpravi. Vladne stranke so na to sklenile s pomočjo obstrukcije rešiti vlado. Ko je dr. Laginja predlagal konec debate, da se glasuje o Šust. predlogu je zahteval Wolf poimensko glasovanje. To se je vršilo. Zapisnikar Kotlár je označil za sleparstvo glas: »anje nekega nemškega poslanca za njegovega odsotnega kolego. Nato se začeli razbijati, da je moral predsednik prekiniti sejo. — Seja je danes. Na dnevnem redu je meri-

torno glasovanje o Šustršičevem predlogu. Vladne stranke so sklicale vse svoje poslance v parlament. Lahko hočejo glasovati z vlado. Benerth baje ne odstopi ako bi bil tudi danes poražen. Govori se celo o razpustu parlamenta. Povsodi drugodi bi morala vlada po parlamentarnem običaju po takem porazu odstopiti. No, pri nas si vlada naroči celo obstrukcijo. Posebna špecialiteta!

Razne vesti.

Föderansperg pomiloščen. — Znani Föderansperg, ki je bil pred poroto v Trstu obsojen na smrt, je pomiloščen. Smrtna kazen mu je spremenjena v dosmrtno ječo.

Češki gostilničarji v državnem zboru. — V petek je prišla deputacija čeških gostilničarjev broječa 150 mož iz vseh krajev Češke, Moravske in Slezije, protestirati proti nameravanemu povišanju davka na pivo, kateri bo znašal po vladnem načrtu pri enem litru piva 9,64 vinarjev.

Raziskovanje pelagre. — Na prizadevanje namestništva v Inomostu se je vršila 27. maja znanstvena ekskurzija za raziskovanje pelagre v italijanskih Tiroljih. Te ekskurzije so se udeležili razni vseučilišni profesorji. Posetili so občine Calavino, Cavedine in Lasino, in obiskali sanatorij za pelagrozne bolnike v Roveretu.

Nemški burši v Celju na binkoštno praznike so sklenili nakloniti »Schulvereinu«, »Südmarki« in drugim obrambnim društvom 2000 kron. Zavzeli so se posebno za obrambo južnih postaj nemštva in za čuvanje poti, ki pelje do Adrije. Usadili so v mestnem parku tudi spominski hrast.

Dvajseta glavna skupščina »Südmärke« se je vršila v soboto v Gradcu. Iz poročila je razvidno, da je imela 593 podružnic s 55701 članom. Dohodkov v letu 1908. je bilo 210.553 kron, torej za 60.476 kron več kot prejšnje leto.

Spomenik carju Aleksandru III. so odkrili v soboto v Petrogradu. Prisostvovali so slavnosti carska rodbina, diplomatje in poslanci.

V Moskvi je divjal vlikanski požar. V petek in soboto je gorel tovarni kolodvor z 20 skladst. Več lokomotiv in šest vlakov je zgorelo. Vsa ognjeglasna društva so na nogah. Škoda znaša več milijonov.

Smodnišnica v Krakovu je zletela v soboto v zrak. Trije vojaki so ubiti, več oseb ranjenih in zračni pritisk je pobil vse šipe daleč na okrog.

Nove postaje za brezžično brzojavljenje. — Poleg Dunaja in Pulje se ustanove še v Tridentu, Šibeniku, Kotoru, Sarajevu, Lvovu, Budimpešti in Sibirju nove postaje za brezžično brzojavljenje.

V Črnovicah je uteklo iz sodnijske ječe pet zločincev, med temi zločinec, ki je bil obsojen na smrt. Do sedaj jih še niso dobili.

V Budimpešti je umorila krčmarica Revay svojega moža iz ljubosumnosti, ker se jej je dozdevalo, da ljubi natakario.

Na prodaj je
dobro ohranjen gramofon
z 12 ploščami.

Natančneje se izve v gostilni »Pri belem zajcu«, Gorica, Nunska ulica.

Br. 8.

Razpis dražbe.

Razpisuje se zmanjševalna dražba za zgradbo in prizidanje vikarijskega poslopja v Gradnem, v Brdih, za dne 20. junija t. l. od 3.—5. ure pop., v prostorih g. I. Kristančič, podžupana v Višnjeviku.

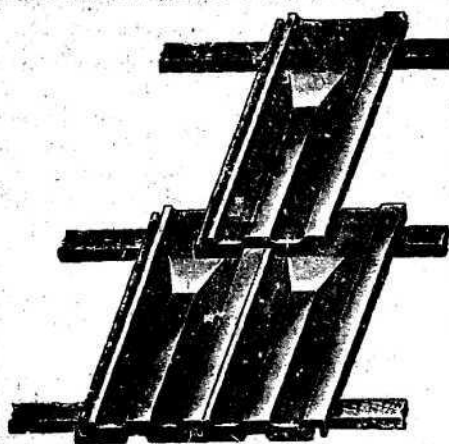
Sklicna cena 11.000 K.

Načrt, stroškovnik in stavbeni pogoji so na ogled v omenjenih prostorih g. I. Kristančič. Vsak ponudnik mora pred dražbo vložiti 5% varščino.

CERKVENO SKLADAVNI ODBOR

v Gradnem, dne 7. junija 1909.

Predsednik: OBLJUBEK, I. r.

Sprejmejo se zastopniki

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in zaloga peči, ponudijo vsako poljubno množino

patentiranih

zarezanih strešnikov

„Sistem MARZOLA“ (Strangfalzziegel) „Sistem MARZOLA“

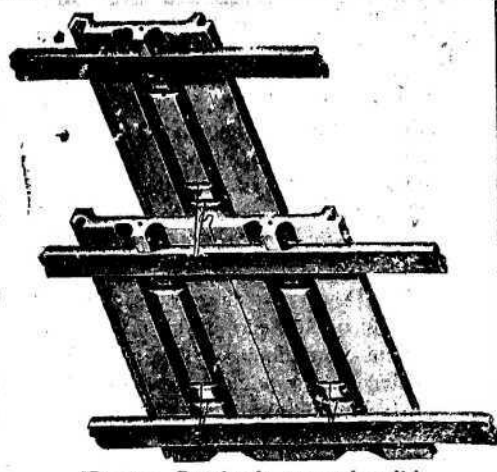
Barve: a) rdeče naravno železo b) črna pocinkani.

— Najličnejše, najcenejše in najpriljubljenejši strešno kritje. —

Vsaki strešnik se zamore na late prikladi ali pa na lesen prelozki, kar je zelo veliko važnosti za kroje, ki so se do sedaj uporabljali.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Takojšnja in najzanesljivejša posredstva.

Sprejmejo se zastopniki

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. feb. 1909.,

na novo otvorjena velika manufakturna trgovina

Franc Souvan sin.

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu šte. 22
v Ljubljani.

Naznanilo.

Manufakturna trgovina IVAN MARCUZZI dediči se je preselila
s 3. junijem t. l.

na Travnik (Piazza Grande) št. 16.

Obenem se naznanja cenj. odjemalcem, da od 3. junija do 30.
junija se bo razprodajalo vse blago, ki se nahaja sedaj na Trav-
niku (Piazza Grande) št. 24 s 30% do 50% popusta.

Denar prihrani, kdor kupi izdelovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u
v Gorici,
v Gosposki ulici št. 14
(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo
izbero pohištva vseh slogov za
vsak stan, priprostega in naj-
finejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.
Lastna delavnica
za tapcirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa,
podobe na sipe in platno, ogledala,
zima in platno.

Največji dobiček
Mark 600.000

Naznanilo
sreče.

Za dobičke
jamči država

Prvo žrebanje 23. junija.
Vabimo k udeležbi
dobitnih šans

pri denarni loteriji, za katero jamči država
Hamburg in pri kateri je
9 milijonov 841.476 Mark dobitkov.

Glavni dobitki te prekoristne denarne loterije
so sledeči: Največji dobiček je v srečnem slučaju
600.000 Mark

oziroma:	glavni dobitki po:
Mark 500.000	Mark 300.000
» 550.000	» 200.000
» 540.000	» 100.000
» 530.000	» 60.000
» 520.000	» 50.000
» 515.000	» 45.000
» 510.000	» 40.000
» 305.000	» 30.000
» 303.000	» 20.000
» 302.000	» 15.000
	» 10.000

i. t. d.

V celotnem obsegu loterije, katere je v 7 razredov
razvrstena 100.000 srečk s 48.405 dobitki v 8
premijsah, tako da mora z gotovostjo zadeti pri-
bližno polovico vseh srečk.

Dobitki se višajo z vsakim razredom, in si-
cer znaša največji dobiček I. razreda 50.000 Mark
ter 7. na 600.000 M.

Cene srečkam I. razreda so sledeče:

Cela srečka	Pol srečka	Četrt srečka
M. 6 ali K 7	M 3 ali 3-50 K	M 150 ali 1-75 K

Vloge za ostale razrede, kakor tudi natančno
določilo dobitkov je razvidno iz uradnih z državnim
grhom opremljenih srečkovnih listin, katere razpo-
šiljam na zahtevo zastoj in poštine prosto.

Vsak vdeleženec loterije dobi takoj po dovr-
šenem srečkanju uradno listino, ne da bi jo moral
še-le zahtevati.

Dobitki se izplačajo takoj.
Oglašiti se je torej v svrhu naročiti predsto-
ječega srečkanja takoj, ali pa vsaj do
23. junija

na naslov:

Samuel Heckscher senr.
Bankgeschäft v HAMBURGU 36.

Izrežite!

Naročilnica za g. Samuel Heckscher-ja, senr.
Bankgeschäft, Hamburg 36.

Pošljite mi

celo srečko za M 6	(K 7-)
pol » » » 3	(K 3.50)
četrt » » » 1.50	(K 1.75)

Moj naslov

Denar pošiljam v pisnu
po nakaznici
pošljite po povzetju

kar ne velja prečrtaj!

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo.

Varstvena znamka: „Sidro“
Biment. Capsici comp.
Nadomestek za

Anker-Pain-Expeller

je povsod pripoznano kot najboljšo
sredstvo proti prehlajenju itd. Za ceno
80 vin., K 1-40 in 2- se dobi po
vseh lekarnah. Pri nakupu tega tako
priljubljenega domačega zdravila se je
posluževati le originalnih steklenic v
skatljah z našo varstveno znamko „Si-
drom“ ker le tako je zagotovljeno, da
je izdelek pravi.

Dr. RICHTERJEVA LEKARNA
K „Zlatem levu“ v Prahi
Klisabethgasse šte. 5 nova.
Dnevno razpošiljanje.

Naznanilo. — Na razna vprašanja slav-
nega občinstva si dovoljujem naznaniti, da se toči
pravo plzensko pivo »prazdroj« v Gorici v hoteljskih
restavracijah, in sicer:

v hotelu »Pri pošti«
»Union«
»Pri zlatem jelenu«
»Tri krone«

ter da ga oddajam na debelo iz zalogo v sodčkih po
100, 50 in 25 litrov.

Priporočam se z odličnim spoštovanjem

A. I. Pečenko,
zlagatelj za Goriško-Gradišcano
v Gorici, tek. Josipa Verdi 16. 28

N. B. Kdor pije plzensko pivo pri »Zlatem
cleru« prispeva 25 vinarjev pri hektolitru za »Dijaško
kuhinja«.

SUKNA

in modno blago za obleke
priporoča firma
Karel Kocian tvornica
za sukno
v Humpolcu na Češkem

Tvorniške cene. Vzorci franko.

Phonola

je nek aparat, ki se ga pristavi h glasovirju, da zamore vsak — tudi
oni, ki se ne razume prav nič na glasbo — igrati kakoršenkoli komad
prav zivrsno.

Dolčni aparat je na ogled
in tamkaj daje tudi potrebna
pojasnila zastopnik in za-
lagatelj

Rajmund Kren
Gorica, Via Teatro.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.
(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.
Račun poštne hranilnice šte. 837.315.

Nz obnem zboru dne 30. maja 1909. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z
enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojil-
nica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na var-
ščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1908. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1908.: Zadrugnikov 1904 z deleži v znesku
89.362 kron. — Hranilne vloge: 1.727.304.70. Posojila:
1.693.201.—. — Reservni zaklad: 90.230.05. — Vrednost hiš:
111.755.23.